

נ ג ל ה

פסק אדה"ז בבליעת טעם חלב

הת' לוי יצחק לאבקווסקי
 ≈ תות"ל 770 ≈

כתב אדה"ז בשולחנו ס"י תצ"ד (בהמשך להמנהג לאכול מאכלי חלב ביום אי של שבועות) "וכן יזהרו ליקח מרדה חדשה להוציא בה לחם זה מן התנור, ולא יוציאוהו במרדה שמוציאין בה שאר כל הלחמים שאינן של חלב... לפי שעכשיו יהא נבלע בה טעם החלב בכל עוביה כשיוציאו בה לחם נילוש בחלב, ואחר כך כשיאפו לחם אחר לאכלו עם בשר ויוציאוהו במרדה זו, יהא נפלט ממנו טעם החלב, ויבלע בלחם, (כדי קליפה כמ"ש בסימן תני"א) ואף שאם עבר ועשה כן, מותר לאכול לחם ההוא עם בשר, לפי שהוא נ"ט בר נ"ט של היתר, כמו שנת' בי"ד סימן צ"ד, מ"מ הרי לכתחילה אסור לעשות נ"ט בר נ"ט, כמו שנת' בי"ד סי' צ"ה" עכ"ל.

וראיתי מקשים על זה דהרי הרמ"א ביו"ד סי' צ"ה סעיף ב' פסק לאסור נ"ט בר נ"ט בצלייה ובישול לכתחילה, וא"כ איך פסק אדה"ז שאם עבר והוציא עם המרדה הלחם הנילוש בחלב, ואח"כ אפה לחם אחר במרדה זו, שמותר לאכול לחם ההוא עם הבשר מטעם נ"ט בר נ"ט, הרי הרמ"א אוסר לכתחילה בצלייה, והוצאת הלחם עם המרדה הוי כמו צלייה דהוי ממש בתוך התנור על האש, וודאי דלא גרע משניהם חמים דפסק השי"ך בסי' הנ"ל ס"ק ו' דהוה כנצלו?

ולכאורה נראה לבאר זה ע"פ מה שהוסיף אדה"ז בהסוגריים הנ"ל שכשיוציאו בהמרדה לחם אחר יהא נפלט טעם החלב, ויבלע בלחם רק כדי קליפה, ומציין לסי' תני"א שפסק שם בדין רחת של חמץ שאוסר המצה רק כדי קליפה, שדין זה מבואר בשי"ך יו"ד סי' צ"ה ס"ק ל"ג, ובסי' ק"ה ס"ק כ"ג, דבלוע בכלי (אף שמצד אי חמור הוא, שאוסר אף בלי רוטב מ"מ) אינו מפליט למאכל שהוא יבש לגמרי, שנוגע בו, רק כדי קליפה, דלא כמו שני מאכלים יבשים לגמרי שאוסר מעיקר הדין כדי נטילה. הרי

שיש קולא באיסור הבלוע בכלי, דאין לו כח לאסור מאכל שהוא יבש לגמרי, יותר מכדי קליפה.

אשר עפייז יש לבאר פסק אדהייז הנ״ל דהיי מותר לאכול לחם ההוא עם בשר מטעם נ״ט בר נ״ט. דהנה הטעם דס״ל לרמ״א לאסור צלייה נ״ט בני״ט, אף שהוא עצמו פוסק דאם לא נצלו בקדרה של בשר רק עלו בכלי של בשר אפ״י כלי חס דמותר לאכלן עם חלב וכן להיפך, דלכאוי הרי ק״ל דתתאה גבר, והוי כאילו שניהם חמין, ומ״ש משניהם חמים? אלא הביאור הוא כמ״ש הביי שם, וז״ל ״וני״ל דאע״ג דק״ל תתאה גבר, מ״מ אין נתינת טעם שלו כ״כ כמו כששניהם חמין, הלכך לא מחמירין ב״י טפ״י כו׳. וא״כ י״ל דהיינ בלוע בכלי מכיון שאין לו כח להפליט בדבר יבש רק כדי קליפה א״כ אפ״י בששניהם חמים, הוי דינו כמו עלו בקדרה חמה דמותר אפ״י לרמ״א בני״ט בני״ט, דלא הוי נתינת טעם שלהם כ״כ כמו בדבר שיש לו רטיבות קצת ושניהם חמים דאז אסור לרמ״א.

והנה כל הנ״ל, הוא לא מיבעיא לשיטת הכר״ו בסי צ״ד ס״ק י״א, וסי צ״ה ס״ק ו׳, דס״ל דההיתר של עלו בקדרה הוא רק אי נקטינן דאוסר רק כדי קליפה, אבל אי נקטינן דתתאה גבר אוסר יותר מכ״ק אז הוי דינו כמו נתבשלו ואסור כפסק רמ״א, עיי״ש, הרי פשיטא דא״ש פסק אדהייז מכיון דבנדו״ד אינו נפלט רק כדי קליפה. אלא אפ״י לשיטת הפרי מגדים בשפ״ד סי צ״ה ס״ק ו׳ דפליג על הכר״ו, וס״ל דאפ״י היכא דמפליט בכולו מ״מ אין מפליט כ״כ עיקר הטעם בתתאה גבר כמו בשניהם חמין, ולכן מותר בעלו, ולא הוה כמו נתבשלו, ועיקר החילוק הוא בין ב׳ חמין לאי חס, מ״מ י״ל שס״ל לאדהייז בבלוע בכלי אינו מפליט עיקר הטעם בדבר יבש לגמרי, כמו באי חס, ולכן שפיר פסק בהמרדה, דהלחם היי מותר לאוכלו בבשר מטעם נ״ט בר נ״ט דהתירא, אף שבפמ״ג עצמו שם לא משמע הכי.

~~~~~